

Острогу – від Президента УНР в екзилі

Ведучий рубрики Микола МАНЬКО, директор Державного історико-культурного заповідника м. Острога

Тридцять років тому – 22 серпня 1992 р. – останній (четвертий) президент Української Народної Республіки в екзилі Микола Плав'юк (на знімку) передав першому всенародно обраному Президентові України Леоніду Кравчуку вищі клейноди УНР – президентські печатку та прапор, президентську Відзнаку (Клейнод-Хрест Гетьмана Івана Мазепи). Також була передана грамота та заява екзильного парламенту (Української Народної Ради) про визнання незалежної з 24 серпня 1991 року держави Україна прямою правонаступницею Української Народної Республіки.

Микола Васильович Плав'юк (5 червня 1927, с. Русів, тоді Снятинського повіту Станіславського воєводства – 10 березня 2012 р., м. Гамільтон, Онтаріо, Канада) – борець за незалежність України у ХХ сторіччі, політичний і громадський діяч в еміграції, визначний журналіст і публіцист, останній (четвертий) президент УНР в екзилі (1989 – 1992 рр.) і п'ятий голова Організації українських націоналістів (мельниківців) у 1979 – 2012 рр.

Микола Плав'юк був активістом і очільником пластунаського руху в Канаді, обіймав у ньому посади крайового коменданта пластунів-юнаків і головного булавного пластунів-сеньйорів. Належав до славнозвісного пластового куреня «Велике плем'я лісових чортів». 22 липня виповнилося сторіччя з дня заснування цієї формції українських скаутів. Членами куреня Лісових чортів були, серед інших, український поет і перший крайовий провідник ОУН на Західній Україні (1929 р.) Богдан Кравців, третій крайовий провідник ОУН (1930 – 1931 рр.) Степан Охримович, генерал-хорунжий Роман Шухевич, всесвітньо відомий економіст Богдан Гаврилишин.

Тридцять років тому – восени того ж 1992 р. – музей в Острозькому замку мав честь приймати високого гостя – останнього президента УНР в екзилі, що на той час вже склав свої повноваження. М. Плав'юк ознайомився з музейними експозиціями й колекціями, з історією княжого міста і замку. Дізнавшись, що одним із напрямів музейного комплектування є формування збірки факсимільних видань рукописів і стародруків, М. Плав'юк передав Острогу репринт книги «Требник» митрополита святителя Петра Могили, виданої у Києві 1646 року. Окрім того, що це був головний церковно-богослужбовий твір українського православ'я і своєрідна теологічна енциклопедія, Требник став епохальним виданням з боку друкарської техніки і мистецького оформлення.

Передане Президентом М. Плав'юком перевидання з'явилося друком у рік тисячоліття Хрещення України-Руси (упорядкував А. Жуковський. – Канберра; Мюнхен; Париж: Українська автокефальна православна церква в Австралії і Новій Зеландії; Наукове товариство імені Шевченка в Європі; Академічне видавництво Петра Белея, 1988.).